

SECURITITZACIÓ A LES CIUTATS

Estudi de quatre casos i anàlisi
des d'una perspectiva de pau, drets
i seguretat humana

Autoria: Dúnia Camps-Febrer, Max Carbonell Ballester, Karlos Castilla Juárez, Marc Díaz Planas, Anna Montull Garcia, Mar Ortega Jordà, Ainhoa Ruiz Benedicto

RESUM EXECUTIU

En els darrers anys s'ha identificat un increment de la securització i, per tant, una prioritització d'implementació de mesures de seguretat més rígides (*i.e.* vigilància massiva, control de fronteres militaritzades, criminalització de col·lectius); de la marginalització de veus vulnerables i perpetuació d'estigmes i discriminacions; de l'increment en els pressupostos dirigits a la seguretat i militarització; i de la implementació de mesures centrades en restringir llibertats i limitar drets humans. En conjunt, es pot afirmar que aquestes mesures contribueixen a la creació de societats més conflictives, allunyant les comunitats d'un enfocament més inclusiu i pacífic pel que fa a la recerca de respostes als conflictes.

Com a contraposició d'aquest plantejament, l'any 1990 neix, promogut pel Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament, el paradigma de seguretat humana. Aquest, posa el focus en ampliar la noció tradicional de seguretat, incorporant el benestar integral de les persones, entre elles la dignitat, els drets i les necessitats bàsiques, com a elements clau per a assolir una seguretat centrada en les persones. Aquest enfocament reconeix que per a establir una seguretat s'ha d'anar més enllà de la concepció realista, basada en l'ús de la força i la coerció i treballar per la construcció de comunitats resilients que protegeixin i promoguin els drets humans i la justícia social. Així, és clau elaborar i implementar eines i mitjans que permetin accedir en equitat de condicions a aquests drets i oposar-se a la objectivització de les ciutats i a l'establiment de dinàmiques de violència.

Aquest informe analitza el desplegament de les polítiques securitàries i les conseqüències de no abordar la seguretat amb perspectiva de seguretat humana a quatre ciutats: Los Angeles, París, Barcelona i Jerusalem, i assenyala que, si bé es pot observar que la implementació de les polítiques de securització varia entre cada ciutat analitzada en base a les especificitats i casuístiques pròpies, les motivacions que utilitzen els governs de cadascuna d'aquestes per a justificar la seva implementació s'arrelen en la perpetuació de les mateixes discriminacions històriques i en la defensa dels interessos de les classes dominants. Així, es proposa promoure una transformació de les estructures que generen injustícies i aplicar el paradigma de seguretat humana, prioritzant el gaudi dels drets humans, el benestar i la dignitat de les persones per sobre de la securització, militarització i la vigilància excessiva. Treballar per la construcció d'una pau positiva a les ciutats implica trencar amb les dinàmiques jeràrquiques de discriminació i opressió i fomentar una cultura de diàleg, inclusió i justícia social, on la promoció i la protecció dels drets humans és el nucli de les estratègies de seguretat.

Entrant en el particular de cada ciutat, a Los Angeles, s'identifica com a principal conseqüència de la securització la manca d'accés a recursos bàsics de la ciutat i a la llar, en particular per part de persones racialitzades i històricament dis-

criminades, marcant la importància de garantir aquests drets per trencar amb els multiplicadors d'altres violències a una ciutat consolidada com a "objecte de consum" des de meitat del segle XX. Parallelament a aquesta crisi d'accés a la llar, la ciutat ha desplegat polítiques cada vegada més dures de persecució de les persones sense llar, augmentant la inseguretat d'aquelles persones que no poden accedir a l'habitatge.

A París s'ha identificat una acceleració de les dinàmiques de securització aprofitant grans esdeveniments de visibilitat internacional que han culminat en l'expulsió de persones residents, desnonaments, militarització de l'espai públic i vulneracions dels drets, posant en evidència les conseqüències negatives d'implementar polítiques basades en la securització enlloc del paradigma de seguretat humana.

A Barcelona, s'assenyala la persecució del col·lectiu "top manta" i s'identifiquen vulneracions de drets de les persones en situació administrativa irregular, impulsant un abordatge des de les polítiques públiques i competències municipals a llarg termini que tinguin en compte les causes estructurals i promoguin els drets humans per sobre de la securització.

A Jerusalem s'assenyalen pràctiques de securització implementades per part d'Israel, lligades a l'expansió d'una narrativa mono-ètnica jueva excoent, inherents al projecte sionista i a una sèrie de pràctiques i mesures securitàries dirigides a desplaçar, controlar i reprimir la població no-jueva (e.g. palestins, àrabs, cristians, etc.) concebuda com una amenaça i titllada sovint de "terrorista".

La seguretat a la ciutat suposa una voluntat política i social en la qual les persones tenen jurídica i efectivament garantit el gaudi ple dels seus drets i llibertats, tenint igual importància els drets civils, polítics, econòmics, socials, culturals i ambientals de les persones i les comunitats. Per tant, l'augment de força policial, d'instruments armats per part d'aquestes, el desenvolupament d'accions d'identificació, l'ús de noves tecnologies als carrers amb finalitats de vigilància o altres mesures securitàries no són la resposta que es requereix pel gaudi de tots els drets i llibertats i, en alguns casos, s'acaben convertint en una amenaça més per a grans grups vulnerabilitzats a les ciutats.

Si valoreu les nostres recerques i vols ajudar-nos a mantenir el nostre rigor i independència, pots fer-te soci/a o fer un donatiu escanejant el codi QR o en aquest enllaç:
<http://centredelas.org/fes-te-soci-a/>

CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU

Llegir l'informe complet en:
<https://centredelas.org/publicacions/securitzacioalesciutats/>

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**